

VALERII CORDI SIMESVSII Annotationes in Pedacij

Dioscoridis Anazarbei de Medica materia libros V. longè alia quàm antè hac sunt euulgatæ.

EIVSDEM VAL. CORDI HISTORIAE STIRPIVM LIB. IIII. POST-
humi, nunc primum in lucem editi, adiectis etiam Stirpium iconibus: & breuissimis Annotatiunculis.

SYLVA, qua rerum fossilium in Germania plurimarum, Metallorum, Lapidum & Stirpium aliquot rariorum notitiam breuissimè persequitur, nunquam hæcenus uisa.

DE ARTIFICIOSIS extractionibus Liber.

COMPOSITIONES medicinales aliquot, non uulgares.

HIS ACCEDVNT

STOCC-HORNII ET NESSI IN BERNATIVM HELVETIORVM DI-
tione montium, & nascentium in eis Stirpium, descriptio Benedicti Aretij, Græcæ & Hebraicæ linguarum.
in schola Bernensi professoris clarissimi.

ITEM

CONRADI GESNERI DE HORTIS GERMANIAE LIBER RECENS;
una cum descriptione Tulipæ Turcarum, Chamæcerasi montani, Chamæespili, Chamænerij, & Conizoidis.

Omnia summo studio atque industria doctiss. atque excellentiss. uirj CONR. GES-
NERI medici Tigurini collecta, & præfationibus illustrata.

Cum Gratia & Priuilegio Cæsareo ad annos octo.
M. D. LXI.

Rel.
o. desc. cor. Collegij Patav. Iur. Jura.

HORTI GERMANIAE,

authore ~~Conrado Gesnero.~~

LIBER NVNC PRIMVM EDITVS, IN QVO STIRPIVM QVAS

diligentissimi quique rei herbariae per Germaniam studiosi suis in hortis educant, tum nomina literarum ordine percensentur, tum natales plerumque, duratio, & ad cultum aliquid, aut alia quaedam explicantur.

Ad Lectorem.

Mensibus hybernis poteris decerpere flores,
Fructusq; hinc uarios, Lector amice, Vale.

CLARISSIMO VIRO STEPHANO LAVRAEO

Amorfortio medico Caesareo, doctrina & experientia
summo, Conr. Gesnerus medicus. S. D.

IS MENSIBVS HYBERNIS, CLARISSIME LAVRAEE, DE
lectis ruris & horiorum natura negante, ut aliquid genio meo indulgerem, non sine aliqua spe oblectationis, etiam & utilitatis ab harum rerum studiosis qui legere hae uoluerint, percipiendae: omnes quas meminisse poteram habere me in hortulo meo, aut olim habuisse stirpes, aut quae in amicorum hortis prouenirent, (quorum aliqui propter missos ad me catalogos à principio libri à me nominantur,) uno uolumine iuxta literarum ordinem complexus sum. Non tamen solum nomenclaturas posui nudas, ut ab illis acceperam: sed plerumque aliquid, quod uel ad nominariè imponenda, uel natales culumue faceret, adiunxi: ut qui hortum instruere cogitaret, non quidem uulgarem, sed omni stirpium genere ornatum, exemplum hic & inquirendi occasionem haberet: ac olim, quænam in Germania stirpes nostro seculo cognitæ in hortis plantatæq; fuissent, quæque durare in eis possint & quantum, intelligeret posteritas: deniq; Galli & Itali Germanorum in tam frigido cælo suum in his colendis, proueniuntque, & nominum ex antiquitate repetitorum cognitionem, admirarentur. Hunc librum quamquam imperfectum (nam specierum infimarum numerus propemodum infinitus mihi uidetur) arguam tamen hætenus ab alto nemine inchoati, præstantiæ tuæ nuncupandum destinaui: primum ut amicitiam tuam feliciter superioribus annis Augustæ Vindelicorum, cum ad mensam illustris uiri Ioan. Iacobi Fuggeri conuenissemus, incipiam, hoc ceu uinculo inter nos obstringerem: deinde ut in hoc argumento, circa uetera præcipue stirpium nomina imponenda, tam difficili & periculoso, ac multorum hodie animaduersionibus, censuris, controuersis, emulationi, certaminibus, & calumnijs etiam exposito, patronum mihi deligerem, qui his de rebus & recte iudicare posset: & ueras aut uerisimiles opiniones meas sincere contra ambitiosos quosdam defendere, in ijs uero ubi errarem candidè & amicè monere dignaretur. Accipe igitur uir præstantissime hoc meæ erga te beneuolentiæ obsequantiaq; (ut uirtus & doctrina tua meretur: ac propter multa maximæque quibus me obligasti beneficia, gratitudinis ratio postulat) pignus & monumentum, quantumuis exiguum: idq; tam hilari animo, quàm ego & liberrimè offero, & longè miora me debere libentissimè agnosco. eo enim in te amore & ueneratione ducor, ut si beneficijs equare te, nedum uincere, conarer, amplitudini tuæ iniuriam aliquam fieri putarem. Quod si etiam in Caesareis hortis, aut aliorum principum, quibuscum subinde uersaris uirorum, quicquam in hoc libro nostro uel præteritum, uel melius exprimendum, tibi occurrerit, circa stirpes imprimis raras & peregrinas, quas homines priuati non facillè habere possunt, eius ut me certiore facias iterum atque iterum peto. Noui clementissimum Caesarem Ferdinandum, in cuius conspectu quotidie uersaris, harum quoque rerum, ut reliquarum naturalium omnium cognitione tum oblectari, tum eruditissimos quosque de rerum naturis differendo excellere: nec dubito in hortis maiestatis eius, rara quædam & peregrina naturæ spectacula uisi: & eiusdem doctrinæ exemplo incitatos procures ac magnificos uiros in hortis etiam exornandis magnificentiam præ se ferre. Itaque si celebriorum quorundam in Austria aut uicinis regionibus hortorum rariores aliquas stirpes mihi nominaris, hoc est, alicui studioso harum rerum iuueni ut id perficiat imposueris, de pristino tuo in me amore nihil dum remisisse te intelligam. Vale Tiguri. Ianuarij die XXXV. Anno Domini M. D. LX.

tionibus semina uaria congeffit, omnis stirpium generis, ex quibus Lutecię satis, uaria ei stirpes prouenerunt: non solum uero paucas singulorum generum, presertim arborum, quę Lutecię nasci ante hac non solebant, educare contentus est, sed etiam syluas quarundam, quod ei felix faustumq; sit, meditatur.

DE HORTIS ITALIAE.

ITALIAE horti plures instructioresq; proculdubio sunt, quam ullius alterius regionis hoc tempore. nam & solum eius fertilissimum est, & aer temperatus: & diuitiis affluentes, utoluptatumq; studiosi homines: & magnus rei medicę usus. Ergo paucos aliquot nominabo.

Caspar a Gabriellis uir inter nobiles Patauinos longē nobilissimus, omnibus animatq; ingenii dotibus excellit. Cui pręter omnium bonarum ac liberalium artium perfectam cognitionem, hoc etiam laudis & glorię accessit, quod omnes facultates suas (quibus inter cęteros contentissimus uiuit, nihil ut amplius expetat pręter id quod habet) in hortuli sui diligentissima cura insumat, &c. Carolus Stephanus in Horto. Ibidem Priulanus hortus magnificus, plantis uariis & raris ē Syria etiā accersitis admirationi est. Omnes uero omnium, ni fallor, hortorum magnificentia simul, & stirpium in eo uariarum omnis generis, ē Creta etiam & aliunde peregrinarum, numero laudes facillē uincit publicus ille Patauii in medicorum gratiam inclyti Senatus Veneti liberalitate institutus hortus, cui hoc tempore Aloisius Anguillara Romanus, uir in stirpium historia nostro seculo exercitatissimus atq; peritissimus omnium, magna cum laude pręest.

Venetiis Murrhani nobilissimus est hortus senatoris Hieronymi Cornelii, uiri illustris, qui Cypri insulę pręfecturam gessit: ex qua, ut etiam Creta, Alexandria, aliisq; regionibus, multa pulcherrima rarissimaq; Venetias sibi adferri curauit. In eadem ciuitate prędicatur etiam summopere Maphei de Mapheis medicis hortus: & Pasqualini, & Petri Antonii Michaelis Patricii in uico S. Georgii: & cœnobarum quorundam, pręcipuē Franciscanorum, ni fallor.

Illustrissimi ducis Florentini hortus magnificentia structurę, & stirpium peregrinitate excellit.

Arimini uisendus est Iunii Moderati pharmacopolę hortus excultissimus.

Romę in cœnobio quod Aram cœli uocant, hortus est plurimis & egregiis plantis consitus, pręcipuē ab Angelo Palea & Bartolomęo ab Vrbe ueterum cœnobitis, qui de medicamentorum compositione librum Mesuęi interpretati sunt. In eadem urbeciuus Scipio ad S. Apostolum hortum nobilem possidet, ut in Rhabarbarici mentione indicauimus. Ioan. Vincētius Pinellus uir genere & doctrina clarissimus, cui Bartolomęus Maranta Venusinus medicus eruditissimē scriptā nuper cognoscendorum Simplicium medic. Methodum nuncupauit, Neapoli (ni fallor) in suis hortis quam plurimas plantas ex uariis remotisq; regionibus, magno impendio aduectas (ut ipse Maranta scribit) perpulchrē alit.

TVRCA S hodie rei hortensis per quam studiosos esse refert Bellonius Singularium 2, 5, ubi raras etiam aliquot stirpes quę coli ab eis solent, recenset.

DE HORTIS QVIBUSDAM APVD VETERES
nobilibus.

DE Hesperidum, Adonidis, Alcinoi, Epicuri & aliorum quorundam hortis factam a ueteribus mentionem, ne sim longior, prętereo.

Horti pensiles Babylonii describuntur a Q. Curtio lib. v.

In Syria fuisse duos paradisos in quibus solis Balsamum coleretur, idē nusquam agrestem nasci, Theophrastus tradit historia 9. 6. & eiusdem libri cap. 4. Arborea (inquit) iuris ac myrti, alię in monte quodam Arabię editissimo sponte nascuntur;